

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon: Elin Silnes 73199119

Vår dato

Vår referanse

Arkiv nr.

Deres referanse

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 2009.031.I.MVAST

Informasjon om kontrollert deponi:

Navn og besøksadresse: Hauka avfallsdeponi, Hauka Midtre Gauldal	Virksomhetens org.nr.: 988550566
Navn og adresse virksomhet (deponieier/deponiansvarlig): Veolia Miljø Gjenvinning AS, Terminalen 5 7080 Heimdal	Virksomhetens telefon: 09700
Kommune/kommunenr.: Midtre Gauldal/1648	Virksomhetens e-post: 09700@veolia.no

Til stede under kontrollen

Fra virksomheten: Dagfinn Eriksen (Veolia), Eivind Amdal (driftsleder og grunneier)	Fra Fylkesmannen: Gunhild Flaamo, Ingunn Skaufel Simensen, Elin Silnes
Kontrollomfang: avfallsforskrift kap. 9 og 11, internkontrollforskriften	Inspeksjonsdato: 24.09.2009

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rutiner for mottakskontroll ble kontrollert.

Resultater fra kontrollen

- Ingen avvik
 Kontrollen avdekket 5 avvik i forhold til regelverket
 Det er gitt _____ anmerkninger

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom Fylkesmannen ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding
 Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik. Fylkesmannen ber også virksomheten redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer knyttet til anmerkningene.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: 15.1.2010 Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. *Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen.* Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt den pålagte skriftlige tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

For informasjon om et eventuelt vedtak om tvangsmulkt og definisjon av avvik og anmerkning se side 2.

Sted:

Dato:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

(etter fullmakt) _____

Definisjoner og informasjon

Kontrollaksjon Deponi 2009-2010 skal bidra til å redusere ulovlig deponering av avfall på deponier ved å bidra til at:

- den driftsansvarlige ved deponiet gjennomfører en tilfredsstillende mottakskontroll
- avfallsprodusentens basiskarakterisering og verifikasjon av avfall er korrekt og tilstrekkelig

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.sft.no og www.regelhjelp.no

Basiskarakterisering og mottakskontroll

Den som har gitt opphav til avfallet (avfallsprodusent) har ansvaret for at dette basiskarakteriseres. Alt avfall skal basiskarakteriseres. Formålet med basiskarakteriseringen, verifikasjonen og mottakskontrollen er å bidra til at følgende er kjent før deponering: sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt. Nærmere krav fremgår av avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.

Den driftsansvarlig ved deponiet avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av dokumentasjonen fra avfallsprodusenten og informasjon som den driftsansvarlige selv innhenter gjennom mottakskontroll av avfallet. Mottakskontrollen består i visuell besiktigelse av hvert lass samt stikkprøver av enkelte leveranser. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
  - Kapittel 9. Deponering av avfall
  - Kapittel 11. Farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr: Se kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en rettidig tilbakemelding fra virksomheten, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å ta i bruk tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. Tvangsmulkt kan fastsettes som en løpende mulkt (som løper inntil virksomheten har godtgjort at avvikene er rettet) eller som en engangsmulkt (som påløper dersom virksomheten ikke har gitt en tilbakemelding innen en nærmere angitt frist som godtgjør at avvikene er rettet). Før et ev. vedtak om tvangsmulkt fattes, vil virksomheten bli forhåndsvarslet og gitt anledning til å uttale seg, jf. forvaltningsloven § 16.

Farlig avfall

Det er ca. 60 000 tonn farlig avfall med ukjent skjebne i dag. Noe av dette havner sannsynligvis på deponier, bl.a. oljeholdig avfall, impregnert tre og PCB-holdig avfall. Resultater fra analyser tatt av sigevann fra deponier viser at det lekker miljøgifter som kommer fra farlig avfall.

Ved oppussing eller riving av bygg/anlegg må man forsikre seg om at avfall blir tatt forsvarlig hånd om se også avfallsforskriften kap. 15 om byggavfall, særlig § 15-5 om miljøkartlegging av farlig avfall.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

- Avvik 1: Den driftsansvarlige har deponert avfall som ikke tillates deponert ved deponiet**

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) og/eller deponiets tillatelse etter forurensningsloven*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har adgang til å deponere i henhold til avfallsforskriften §§ 9-4, 9-6, 9-11, jf. vedlegg II pkt 2
- b) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har tillatelse til å deponere i henhold til vilkår gitt i tillatelsen datert 01.09.2008
- c) Basiskarakteriseringen av avfall som er deponert er ikke komplett og tilfredsstillende ikke forskriftskravene (§9-11, jf. vedlegg II)
- d) Annet (angi hva):

Kommentarer:

Når avfall mottas på deponiet, skal de foreligge dokumentasjon på at avfallet oppfyller de kriteriene for avfallskvalitet som fremgår av deponiet sin tillatelse av 1.9.2008). Fra 1. jan. 2007 fikk driftsansvarlige krav om å drive i henhold til mottakskriteriene som fremgår av vedlegg II til kap. 9 i avfallsforskriften, herunder å etterspørre nødvendig dokumentasjon (basiskarakterisering) fra avfallsprodusent.

Vedlegg II pkt 1 spesifiserer forskriftens krav til en fullstendig basiskarakterisering. Basiskarakterisering kreves for alle avfallstyper. Under og etter kontrollen har Fylkesmannen sett spesielt på basiskarakteriseringen av bunnaske fra ENERGOS AS samt carluffen fra Veolia Miljø Metall avd Orkanger.

Den basiskarakteriseringen som ble levert til Veolia fra Energos AS baserte seg på data fra Energos AS sitt forbrenningsanlegg på Averøya. Klassifiseringen som ble gjort i den basiskarakteriseringen (vurdering iht regelverket i kap 11 om farlig avfall) viser at bunnasken er farlig avfall pga. høyt innhold av kobber. Utlekkingstester og vurderinger videre gjort av konsulenten sier at."....*bunnaske fra avfallsforbrenningsanlegg vil høyst sannsynlig ikke inneholder stoffer som tilsier at den skal karakteriseres som farlig avfall...."*

Det er her nødvendig å understreke at det er totalinnholdet som avgjør om den er farlig avfall eller ikke. Utlekkingstester kreves først hvis avfallet blir klassifisert som farlig avfall. Den utlekingstesten som ble gjort i september 2007 er ikke gjort etter en forutgående klassifisering etter totalinnhold.

Deponiet må få en ny basiskarakterisering fra Energos AS. Det må først gjøres en analyse av det totale innholdet, og evt. utlekingstest. Det må videre gjøres en vurdering av om bunnasken er avfall som oppstår jevnlig, eller om ulikt avfall inn i anlegget gir bunnaske med veldig varierende innhold. Basiskarakteriseringen må ellers gjøres iht. til avfallsforskriftens kap 9 vedlegg II punkt 1.1.

Basiskarakteriseringen av fluff fra Veolia Miljø Metall AS avd. Orkanger er

basert på kun én innholdsanalyse, og det ble ikke vist til noen utlekkingsstester. Analysen som ligger vedlagt skjemaet for basiskarakterisering viser at fraksjonen har et kobberinnhold som overstiger grensen for farlig avfall. Dette blir resultatet når man iht. regelverket tar utgangspunkt i den strengeste grenseverdien da det ikke er kjent hvilken kobberforbindelse som er i fluffen. Det bør derfor tas flere analyser av dette materialet for å finne ut om fraksjonen skal klassifiseres som farlig avfall, og i så fall må det foretas en utlekkingsstest for å finne ut om det kan deponeres på et deponi for ordinært avfall.

Fylkesmannen er klar over at det er utarbeidet flere rapporter om innhold i carfluff både av bransjen selv og SFT. Disse sier noe om hva slags kobberforbindelse det er snakk om samt potensialet for utlekking. Fylkesmannen mener likevel at før det foreligger en grundig dokumentasjon av fluffen fra Veolia Miljø Metall avd. Orkanger kan ikke deponiet ta imot denne fraksjonen.

Avvik: 2: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder for mottak av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for å avgjøre om avfall kan deponeres (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for hva som skal vekke mistanke om at avfallet er forurenset slik at grenseverdiene i pkt. 2.1 i vedlegg II kan overskrides (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.2a)
- c) Den driftsansvarlige sørger ikke for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- d) Den driftsansvarlige sørger for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing, men inspeksjonen er mangelfull (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4).
- e) Den driftsansvarlige avviser ikke avfall som har mangelfull/manglende dokumentasjon på basiskarakterisering/verifikasjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- f) Den driftsansvarlige varsler ikke forurensningsmyndighet ved avvisning av avfallslast (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- g) Den driftsansvarlige har ingen/mangelfull journalføring av stikkprøver (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- h) annet (angi hva): Det mangler verifikasjon av avfall som oppstår jevnlig (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.3).

Kommentarer:

a) og b) Det foreligger ingen skriftlig dokumenterte kriterier for hva som skal vekke mistanke om at avfallet er forurenset. Vurderingen gjøres på grunnlag av driftsansvarliges erfaring og kunnskap i hvert enkelt tilfelle. Dette er særlig viktig mht å få på plass en basiskarakterisering.

h) Driftsansvarlig gjennomfører ingen verifikasjon av avfall som oppstår jevnlig, og det foreligger heller ingen kriterier for dette. Dersom avfallet oppstår jevnlig skal avfallsprodusenten sørge for at avfallet blir verifisert. Verifikasjonen skal vise at avfallens egenskaper er i samsvar med resultatene i basiskarakteriseringen (jf. vedlegg II pkt 1.3). Det fremgår av fremlagt basiskarakterisering at avfallet oppstår jevnlig. Bedriften opplyser om at rutiner for dette er under utarbeidelse.

Kommentar til punkt c) og d):

c) Det foretas ingen visuell kontroll før lossing, da dette anses som umulig eller svært upraktisk. Dette viser seg å gå igjen hos alle anleggene, og det gis derfor ikke avvik på dette. Men det understrekes derfor viktigheten av at avfallet inspiseres av avfallsprodusenten før det kjøres på deponi. Visuell kontroll foretas etter lossing, et sted hvor det er mulig å sortere ut ulovlig avfall ved behov.

e) Avvising har ikke vært praktisert. I tilfeller hvor dokumentasjon har manglet har situasjonen blitt løst ved å få oversendt dokumentasjon fra avfallsprodusent per faks. Det gis ikke avvik da dette anses for en tilfredsstillende løsning.

Avvik: 3: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder registrering og dokumentasjon av avfall

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og § 9-12

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige fører ikke register over deponert avfall (§ 9-12)
- b) Den driftsansvarliges registrering av deponert avfall er mangelfull (§ 9-12)
- c) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av basiskarakterisering/sammendraget av basiskarakteriseringen (§ 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.2)
- d) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av verifikasjonsrapport (§§ 9-12 og 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.3)
- e) Annet (angi hva):

Kommentarer:

d) Fylkesmannen viser til kommentar til **avvik 2 punkt h**. Hensikten med verifikasjonen er at avfallsprodusenten skal vise at avfallet fortsatt tilfredsstillende som ble basiskarakterisert og at aktuelle grenseverdier for de kritiske parametrene overholdes. Driftsansvarlig ved avfallsmottak skal etterspørre denne dokumentasjonen.

Avvik: 4 Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder prøvetaking og testing av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Stikkprøvekontrollen ved mottak er mangelfull/mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Prøvetaking og testing utføres ikke av uavhengig og kvalifisert personell (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- c) Prøvetakingsrutiner er ikke kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- d) Testing av avfallet skjer ikke under et kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- e) Prøvetaking og testing utføres ikke i tråd med gjeldende standarder (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- f) Prøvetakingsstrategi mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- g) Prøvetakingsstrategi sikrer ikke representative prøver (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)

Kommentarer:

Prøvetaking og testing utføres vanligvis ikke, siden deponiet bare skal motta ordinært avfall. Virksomheten har imidlertid heller ikke utarbeidet en egen prøvetakingsstrategi slik regelverket krever (jf. vedlegg II i kap 9, pkt 3). All prøvetaking skal være basert på en prøvetakingsstrategi hvor en tar hensyn til avfallets sammensetning og egenskaper. Prøvetakingsstrategien skal sikre at det tas representative prøver, og at omfanget av karakterisering og testing er dekkende for det aktuelle avfallet. Fylkesmannen viser til avvik 1 b) og c), og understreker spesielt viktigheten av å ha på plass en strategi for prøvetaking og testing, da noe av avfallet som kommer til mottaket i følge basiskarakteriseringen skal klassifiseres som farlig avfall.

Fylkesmannen har også valgt å krysse av for øvrige punkter b-e. Dette for å minne om hvilke krav som stilles for prøvetaking og testing av avfallet.

Avvik 5: Andre

Grunnlag for avvikene er avkrysset nedenfor

- A)** Oppfyller ikke kriterier for mottak av asbestavfall (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 2.3.3.)

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kap. 9 om deponering av avfall*

- B)** Virksomheten har ingen skriftlig oppdatert kompetanseplan

Avvik fra: *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*

Kommentarer:

- a) Asbest, gips og bunnaske fra forbrenningsanlegg deponeres i samme celle. Deponicelle for asbest skal være forbeholdt byggematerialer som inneholder asbest og annet egnet asbestavfall (§ 9-11, vedlegg II pkt 2.3.3). Dette betyr at asbestavfallet ikke skal sammenblandes med annet avfall. Det er ingen fysisk adskillelse mellom denne cellen og det øvrige avfallet. Det kjøres med maskiner oppå laget med deponert asbest, noe som fører til knusing og mulig utslipp av fibre. I følge pkt 2.3.3. i vedlegg II skal det ikke utføres noe arbeid på deponiet/cellen som kan føre til utslipp av fibre.
- b) Internkontrollforskriften stiller krav om at driftsansvarlig skal ha en kompetanseplan for de ansatte. På tilsynet ble det avdekket mangelfull kompetanse hos aktuelle personer for å avdekke /vurdere eventuelt ulovlig avfall feks. *farlig avfall*. Fylkesmannen er særlig opptatt av at virksomheten er oppdatert og gjør seg kjent med nye avfallskategorier/typer produkter som defineres som farlig avfall.

På tilsynet ble det bla. informert om ulike typer isolasjon fra bygg- og anlegg som kan inneholde *bromerte flammehemmere* (BFH). Eldre isolasjon kan også være blåst med miljøskadelige gasser som KFK og HKFK. BFH kan en finne i cellegummi, PE-matter (polyetylenmatter) og i såkalte ekspanderte og ekstrudert polystyren (EPS og XPS), jf. utdelt faktaark. Sist nevnte er bla benyttet til bygningsisolasjon, emballasje, isolasjon mot tele i bakken, på tak, i rør og rundt grunnmur. Når isolasjon kasseres blir den farlig avfall og må behandles forsvarlig.

Flalater (myknere) er en annen gruppe stoff som det er økt fokus på. Eksempel på produkter hvor en finner flalater er belegg og membraner av PVC for tak, vegg og gulv, fuge-, tette og utfyllingsmasser.

Andre kommentarer/utdypninger:

Det planlegges en samling med alle kontrollerte anlegg i begynnelsen av 2010. Temaet for samlingen vil først og fremst være kravene til basiskarakterisering og prøvetaking, samt informasjon om de ulike fraksjonene med farlig avfall. Nærmere informasjon om dette vil komme senere.